

Potrivit avocatului general Yves Bot, autoritățile judiciare care trebuie să execute un mandat european de arestare nu pot condiționa predarea unei persoane, judecată în lipsă dar care a avut cunoștință de procesul stabilit, de posibilitatea rejudecării cauzei în statul membru care a emis mandatul

Drepturile acuzatului sunt respectate dacă acesta a mandatat un avocat pentru a-l apăra la proces și a fost într-adevăr apărat de avocatul respectiv în cursul procesului

Decizia-cadru privind mandatul european de arestare¹ urmărește simplificarea și accelerarea procedurilor de predare a persoanelor între statele membre. Acest nou regim elimină complexitatea și riscurile de întârziere inerente procedurilor de extrădare prin stabilirea unui sistem de liberă circulație a deciziilor judiciare întemeiat pe recunoașterea reciprocă.

În acest context, o dispoziție din decizia-cadru² interzice autorităților judiciare să refuze executarea mandatului de arestare emis în scopul executării unei pedepse, în ipoteza în care persoana interesată nu a fost prezentă personal la proces, atunci când, având cunoștință de procesul stabilit, a mandatat un avocat pentru a o apăra și a fost într-adevăr apărată de avocatul respectiv.

Or, potrivit jurisprudenței Tribunal Constitucional (Curtea Constituțională, Spania), în cazul condamnărilor pentru infracțiuni grave pronunțate în lipsa acuzatului, predarea condamnatului trebuie să fie condiționată de posibilitatea de revizuire a hotărârii în statul membru care a emis mandatul de arestare.

În octombrie 1996, Audiencia Nacional (Spania) a declarat admisibilă extrădarea în Italia a domnului Stefano Melloni pentru a fi judecat acolo pentru faptele enumerate în mandatele de arestare emise de Tribunale di Ferrara (Italia). După ce a beneficiat de o punere în libertate în schimbul unei cauțiuni de 5 000 000 ESP (aproape 30 000 de euro), pe care a achitat-o în ziua următoare, domnul Melloni a fugit, astfel încât nu a mai putut fi predat autorităților italiene.

În 1997, Tribunale di Ferrara a constatat neprezentarea domnului Melloni și a decis ca notificările ulterioare să fie efectuate avocaților pe care acesta îi numise deja. Printr-o hotărâre a Tribunale di Ferrara din 2000, confirmată ulterior printr-o hotărâre a Corte d'Appello di Bologna (Curtea de Apel din Bologna, Italia) din 2003, domnul Melloni a fost condamnat în lipsă la o pedeapsă cu închisoarea de zece ani pentru bancrută frauduloasă. Printr-o hotărâre din 2004, Corte suprema de cassazione (Curtea supremă de casație, Italia) a respins recursul formulat de avocații acestuia.

Ca urmare a arestării acestuia de poliția spaniolă, domnul Melloni s-a opus predării sale autorităților italiene, arătând că, în primul rând, în pofida faptului că în apel a desemnat un alt avocat și i-a revocat pe cei doi anteriori, notificările au continuat să fie adresate acestora din urmă. În al doilea rând, acesta a afirmat că dreptul procedural italian nu prevede posibilitatea de a

¹ Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 de consolidare a drepturilor procedurale ale persoanelor și de încurajare a aplicării principiului recunoașterii reciproce cu privire la deciziile pronunțate în absența persoanei în cauză de la proces (JO L 190, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 10, p. 78, și JO L 81, p. 24).

² Articolul 4a alineatul (1) literele (a) și (b).

formula o cale de atac împotriva condamnărilor pronunțate în lipsă, motiv pentru care mandatul european de arestare ar trebui, dacă este cazul, să fie supus condiției ca Italia să garanteze posibilitatea de a formula o cale de atac împotriva hotărârii.

În septembrie 2008, Audiencia Nacional a decis predarea domnului Melloni autorităților italiene în vederea executării pedepsei care i-a fost aplicată de Tribunale di Ferrara, apreciind că nu s-a dovedit faptul că avocații desemnați de domnul Melloni încetaseră să îl reprezinte. Instanța spaniolă a considerat că dreptul acestuia la apărare fusese respectat, dat fiind că avusese cunoștință în prealabil de desfășurarea procesului, că s-a aflat în mod voluntar în situația de contumacie și că a desemnat doi avocați pentru reprezentarea și apărarea sa, care interveniseră în această calitate în primă instanță, în apel și în recurs, epuizând astfel căile de atac.

Domnul Melloni a introdus o cale de atac împotriva acestei hotărâri la Tribunal Constitucional. Acesta din urmă întreabă Curtea de Justiție dacă decizia-cadru interzice instanțelor spaniole să condiționeze predarea domnului Melloni de posibilitatea revizuirii condamnării sale.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Yves Bot propune Curții să răspundă, în primul rând, că dispoziția în cauză din decizia-cadru **nu permite autorității judiciare de executare**, în cazurile menționate în dispoziția respectivă, **să supună executarea unui mandat european de arestare condiției ca persoana care face obiectul acestuia să poată beneficia de rejudecarea cauzei în statul membru care a emis mandatul**.

Avocatul general consideră că această concluzie rezultă nu doar din modul de redactare al dispoziției menționate, ci și din obiectivele urmărite de legiuitorul Uniunii. În fața unor incertitudini care erau de natură să reducă eficacitatea mecanismului de recunoaștere reciprocă a deciziilor judiciare pronunțate în lipsă, legiuitorul Uniunii a decis să prevadă în mod exhaustiv cazurile în care executarea unui mandat european de arestare emis în scopul executării unei hotărâri pronunțate în lipsă trebuie să fie considerată că nu aduce atingere dreptului la apărare. Acest lucru este incompatibil cu menținerea posibilității ca autoritatea judiciară de executare să condiționeze predarea unei persoane de revizuirea condamnării în scopul garantării dreptului acesteia la apărare, în împrejurări precum cele din speță.

În al doilea rând, avocatul general consideră că această dispoziție este **compatibilă cu dreptul la un proces echitabil și cu respectarea dreptului la apărare** prevăzute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Astfel, acesta apreciază că dispoziția menționată stabilește condițiile în care persoana interesată trebuie să fie considerată că a renunțat în mod voluntar și neechivoc să se prezinte la proces, astfel încât nu mai poate revendica beneficiul unei rejudecări a cauzei.

În ultimul rând, avocatul general se pronunță cu privire la domeniul de aplicare al articolului 53 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care prevede că aceasta nu aduce atingere drepturilor omului recunoscute, în domeniile de aplicare corespunzătoare, prin constituțiile statelor membre. Potrivit avocatului general, această dispoziție nu poate fi invocată pentru a face să prevaleze dreptul constituțional național față de decizia-cadru și a condiționa astfel executarea unui mandat european de arestare de beneficiul unei rejudecări a cauzei în statul membru emitent. Această constatare rezultă din respectarea principiilor preeminenței dreptului Uniunii, aplicării uniforme și eficiente a dreptului Uniunii în cadrul statelor membre și securității juridice.

În plus, avocatul general amintește că nivelul de protecție a drepturilor fundamentale nu trebuie să fie stabilit *in abstracto*, ci într-un mod adaptat cerințelor legate de obiectivele urmărite de Uniune. Acesta subliniază, pe de o parte, că pentru a îndeplini obiectivul privind construirea în cadrul Uniunii a unui spațiu de libertate, securitate și justiție, legiuitorul Uniunii a urmărit să consolideze încrederea reciprocă între statele membre prin apropierea legislațiilor naționale în materia drepturilor persoanelor în cadrul procedurilor penale pentru a facilita și a accelera cooperarea judiciară. Pe de altă parte, legiuitorul Uniunii a dorit să protejeze drepturile fundamentale fără să compromită eficiența mecanismului privind mandatul european de arestare, evitând ca garanțiile procedurale să fie folosite în unicul scop de a se sustrage acțiunii justiției.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#).” (+32) 2 2964106